

(Ingezonden 30 november 1965)

MEMORIE VAN ANTWOORD omtrent de ontwerpen van (Rijks) wet:

- 1°. tot naturalisatie van Claus George Willem Otto Frederik Geert von Amsberg (**8309**);
- 2°. houdende toestemming tot het aangaan van een huwelijk door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix (**8310**, **R 498**).

Inleiding

Het kabinet sluit zich van harte aan bij de goede wensen die vele en verscheidene leden, alvorens op de inhoud van de wetsontwerpen **8309** en **8310 (R 498)** in te gaan, in het voorlopig verslag uitspraken jegens Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix en de heer Von Amsberg.

Algemeen

De ondergetekenden namen er van kennis, dat zeer vele leden van mening zijn, dat na de zorgvuldige voorbereiding van beide wetsontwerpen en de uitvoerige behandeling daarvan in de Tweede Kamer, alle relevante aspecten naar voren zijn gekomen, zodat zij geen behoefte meer gevoelen uitvoerig erop in te gaan.

Toestemmingsontwerp

De opvatting door enige leden gegeven met betrekking tot de taak van de wetgever in verband met het voorgenomen huwelijk, deelt de Regering, zoals deze leden ook terecht met een verwijzing naar de memorie van antwoord op het voorlopig verslag van de Tweede Kamer opmerken. Het gaat inderdaad niet om de redenen waarom wel, doch om de eventuele zeer gegronde redenen die er zouden kunnen rijzen om met het oog op de staatsrechtelijke consequenties géén toestemming tot het huwelijk te verlenen. Sommige leden, later in het voorlopig verslag aan het woord, gaven eveneens blijk deze opvatting te delen. Zij stellen terecht, dat in ons bestel er wel zeer uitzonderlijke omstandigheden zouden moeten blijken, wil de door de Grondwet gevorderde staatsrechtelijke medewerking der Staten-Generaal worden onthouden. Met hen zijn de ondergetekenden van mening, dat dergelijke omstandigheden in het onderhavige geval niet aanwezig zijn.

Het is moeilijk, maar niettemin van grote betekenis, zoals enige leden stellen, dat onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds de zuiver particuliere aangelegenheden van leden van het Koninklijk Huis en anderzijds de eventuele staatskundige aspecten ervan alsmede de staatszaken, waarvoor de ministers verantwoordelijkheid dragen. De ondergetekenden delen de opvatting, dat het huwelijk van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix een particuliere aangelegenheid met staatskundige aspecten is. Deze laatste zijn thans aan de orde. Bij de discussie, die in de Staten-Generaal nog zal plaatsvinden over de ministeriële verantwoordelijkheid in aangelegenheden

betreffende het Koninklijk Huis kan desgewenst op dit onderscheid dieper worden ingegaan.

De enige leden hier aan het woord, vroegen zich af, waarom hoogst belangrijke gegevens over de heer Von Amsberg sedert zijn meerderjarigheid niet veel eerder zijn verstrekt. De eerste ondergetekende heeft in de Tweede Kamer erop gewezen, dat verschillende gegevens, die wel ter beschikking werden gesteld, in de afgelopen maanden weinig aandacht hebben getrokken. Voorts heeft hij uiteengezet waarom de Regering aanvankelijk geen aanleiding zag om nadrukkelijk te wijzen op de korte periode in het leven van de heer Von Amsberg toen deze werkzaam was op het kantoor van dr. Walter Lippmann, advocaat te Hamburg. (*Handelingen* 10 november 1965, blz. 506 en 507).

De Regering onderschrijft de opvatting van sommige leden, dat de ter beschikking staande gegevens eerder wijzen in de richting ener bijzondere persoonlijke geschiktheid van de heer Von Amsberg voor de taak, welke hem te wachten staat, dan in de richting van het tegendeel.

De ondergetekenden handhaven hun opvatting tegenover één der leden, dat van overijling bij de voorbereiding en de behandeling van de beide wetsontwerpen geen sprake is geweest en dat er ook geen aanleiding bestaat de behandeling in de Eerste Kamer uit te stellen tot na de verkiezingen van 1966. Verwezen zij verder naar het antwoord van de eerste ondergetekende in de Tweede Kamer naar aanleiding van het betoog van de heer Bakker (*Handelingen* 10 november 1965, blz. 508).

De ondergetekenden namen kennis van de vele vragen, die gesteld werden door enkele leden, die mededeelden, dat zij tegenstanders bleven van het aanvaarden van dit wetsontwerp. De ondergetekenden betwijfelen in hoge mate of het — mede gezien tegen de achtergrond van de brede behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer — zinvol is in te gaan op een aantal hypothetische situaties, waarop verschillende dezer vragen betrekking hebben. Niettemin willen zij trachten de vragen zoveel mogelijk te beantwoorden.

De Regering heeft geen kennis kunnen nemen van het militaire zakboekje van de heer Von Amsberg, dat waarschijnlijk in Italië verloren is gegaan.

Het is absoluut zeker, dat de heer Von Amsberg niet vrijwillig in het Duitse leger is gegaan. Hij werd verplicht opgeroepen dienst te doen eerst bij de Reserve Pantserafdeling in Neuruppin en later bij de 90ste Pantserdivisie in Italië.

Het onderhavige wetsontwerp zou niet bij de Staten-Generaal zijn ingediend, indien hetzij uit het door enkele leden genoemde onderzoek van dr. L. de Jong in Italië, hetzij uit een van de vele andere onderzoeken gebleken zou zijn van een laakbaar optreden van de heer Von Amsberg.

Noch de heer Von Amsberg noch zijn ouders zijn lid geweest van de N.S.D.A.P. Slechts aan een enkel familielid van de heer Von Amsberg, waarmee hij geen enkel contact onderhoudt, kunnen op grond van een nazi-verleden verwijten worden gemaakt.

De opvatting van enkele leden, dat de heer Von Amsberg niet kritisch had gestaan ten opzichte van de passieve houding van vele Duitsers, omdat hij na de oorlog in diplomatieke dienst is gegaan en de Westduitse politiek blijkbaar kon aanvaarden, kunnen de ondergetekenden niet delen. Het is een onbewezen en grievende stelling, dat alle Duitsers, die de Duitse regeringspolitiek aanvaarden, zouden tekort schieten in kritische houding tegenover het nationaal-socialisme.

De mening van deze leden, dat er sprake is geweest van een onvolledig antecedentenonderzoek wijzen de ondergetekenden

met grote beslistheid af. Indien men onbevooroordeeld kennis neemt van hetgeen de Regering heeft medegedeeld in de schriftelijke stukken en bij de mondelinge behandeling van deze wetsontwerpen in de Tweede Kamer, zal men tot de conclusie moeten komen, dat met grote zorgvuldigheid de voor dat onderzoek relevante gegevens zijn opgespoord en getoetst. Voor de Regering is er geen spoor van twijfel overgebleven.

Het kabinet is niet voor het eerst door de heer A. Mozer attent gemaakt op het feit, dat de heer Von Amsberg bij de Hamburgse advocaat dr. Lippmann had gewerkt. Dit feit was de Regering al gebleken bij het antecedentenonderzoek, dat vóór de verloving werd ingesteld.

Het kabinet heeft niet zelf rechtstreeks bij dr. Lippmann informatie ingewonnen. Dit werd ten tijde van het (geheime) antecedentenonderzoek, dat immers plaats vond vóórdat de Regering besloten had tot indiening van de wetsontwerpen, minder opportuun geacht. Wel heeft de Regering zich op andere wijze op de hoogte gesteld, ook van de persoon van dr. Lippmann.

De heer Von Amsberg heeft op 2 februari tot eind maart 1957 op het kantoor van de heer Lippmann gewerkt. Uiteraard kan geen lijst worden overgelegd van cliënten, wier zaken door de heer Von Amsberg zijn behandeld. Afgezien nog van het feit, dat het overleggen van een dergelijke lijst moeilijk verenigbaar is met de vertrouwenshouding, die tussen een advocaat en zijn cliënt behoort te bestaan, zij erop gewezen dat de heer Von Amsberg stage liep op het betrokken kantoor en niet zelfstandig bepaalde zaken behartigde.

Op de vraag van enkele leden welk bewijsstuk er bestaat, waaruit blijkt dat de heer Von Amsberg bij dr. Lippmann heeft gewerkt, zij opgemerkt dat deze leden geen enkele reden hebben aangevoerd waarom op dit punt de eensluidende verklaringen van de heer Von Amsberg en dr. Lippmann geen geloof zouden verdienen. Voorts zij erop gewezen, dat dr. Lippmann zijn verklaringen op schrift, in persinterviews en voor de televisie duidelijk en onweersproken heeft vastgelegd. Ten slotte zij medegedeeld, dat de heer Von Amsberg inderdaad woonachtig is geweest te Hamburg XIII, Böhmersweg 27.

Wat de rede van de Duitse Bondspresident op 25 april jl. in Bergen-Belsen betreft, verschillen de ondergetekenden van mening met de hier aan het woord zijnde enkele leden, als zou hieraan bij de behandeling in de Tweede Kamer niet voldoende aandacht zijn besteed. Zij mogen verwijzen naar de *Handelingen* dd. 10 november, blz. 506, tweede kolom.

Op de vraag, door welke omstandigheid de heer Von Amsberg niet in de gelegenheid was de door enkele leden bedoelde herdenkingen bij te wonen, zij medegedeeld dat de werkzaamheden van de heer Von Amsberg, die veelvuldig in het buitenland verbleef, dit onmogelijk maakten. In het buitenland was hij bij soortgelijke herdenkingen wel aanwezig.

Het ontgaat de ondergetekenden, hoe uit de door enkele leden aangehaalde uitspraak van de heer Adolf Arndt kan worden afgeleid, dat de jeugdige Von Amsberg tijdens de oorlogsperiode op de hoogte was van de misdaden der nazi's.

Ook naar de mening van de Regering wordt door de totstandkoming der wet een toestand geschapen, die een definitief karakter draagt. De in dit verband door enkele leden gestelde vraag naar de mening der Regering over bepaalde niet door haar gedane uitlatingen, menen de ondergetekenden als niet ter zake dienend onbeantwoord te moeten laten.

Dezelfde leden, die het onbegrijpelijk achtten, dat de Regering „tegen de wil van zovelen in” haar plannen te dezen doorzette, mogen de ondergetekenden in herinnering brengen dat de overgrote meerderheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn stem aan de toestemmingswet heeft gegeven. Uit het voorlopig verslag van de Eerste Kamer blijkt

reeds, dat ook daar de overgrote meerderheid hetzelfde zal doen. Het zou van weinig eerbied voor onze democratische principes getuigen, wanneer de Regering tegen deze duidelijke uitspraken in het wetsontwerp zou intrekken. Het is uiteraard het goed recht van een minderheid een ander standpunt in te nemen, doch het zou onjuist zijn indien deze minderheid haar wil aan de meerderheid van ons volk zou willen opleggen.

De zogenaamde bliksembezoeken aan de provinciale hoofdsteden waren allerm minst bedoeld om de publieke opinie te beïnvloeden. Zij zijn — zoals de eerste ondergetekende duidelijk heeft uiteengezet in de Tweede Kamer — gebracht op dringend verzoek van de provinciale autoriteiten, ten einde hen te doen kennismaken met de verloofde van de Prinses, die zij in de loop van de komende maanden bij zijn oriënterende bezoeken binnen hun provinciegrenzen zouden ontmoeten. Feestelijkheden zijn daarbij niet georganiseerd. De huldiging van de bevolking was spontaan. De lezing die deze leden geven over de gang van zaken in Zwolle is door B. en W. van deze stad reeds op 5 oktober 1965, in antwoord op uit de raad gestelde vragen, als misplaatst gekwalificeerd.

Het is de ondergetekenden niet duidelijk in hoeverre de aanhaling van prof. mr. R. Kranenburg, die enkele leden in het voorlopig verslag vervolgens vermelden, van betekenis kan zijn voor het standpunt, door de Regering in deze ingenomen, noch ook voor een beoordeling daarvan door de Kamer. Zonder nadere toelichting is het hun dan ook niet mogelijk te antwoorden op de in dit verband gestelde vragen.

Evenzeer duister is hun de bedoeling van meergenoemde leden, als zij de aandacht vestigen op de uitlating van jonkvrouwe Wittewaall van Stoetwegen: „Men wist toch, dat er in Duitsland rondgekeken werd naar een toekomstige echtgenoot”. Inderdaad waren reeds lange tijd in de pers (overigens minder juiste) berichten daarover in omloop. Willen meergenoemde leden door de constatering van dit feit er de aandacht op vestigen, dat „men” — dat is dus ook de Kamer — zich reeds lang had kunnen voorbereiden op de problemen, die bij een eventuele verlovings met een Duitser zouden kunnen ontstaan? Maar dan is te minder begrijpelijk, dat deze zelfde leden op uitstel van de verdere behandeling van het wetsontwerp aandringen. Te allen overvloede zij — onder verwijzing naar hetgeen daarover tijdens de ondergetekenden in de Tweede Kamer is medegedeeld — herhaald, dat de Regering met de overgrote meerderheid der Kamer een dergelijk verder uitstel ongewenst acht.

De plaats van het huwelijk

Sommige leden, die op de keuze van Amsterdam als plaats van het huwelijk kritiek hadden, althans voor zover die keuze voor de verantwoordelijkheid van de ministers is, gaven uiting aan hun „ontsteltenis” over de vermelding in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer van de opvattingen van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix en van de heer Von Amsberg inzake de problematiek, verbonden aan het besluit het huwelijk in Amsterdam te doen plaatsvinden. Deze leden schijnen van mening te zijn, dat in de witte kamerstukken nooit melding mag worden gemaakt van een overweging of opvatting van een lid van het Koninklijk Huis. Voor zover het gaat om een staatkundige mening van de Koningin is die opvatting juist. Voor het overige zouden de ondergetekenden de juistheid willen ontkennen, indien vaststaat, dat noch het geheim van de Kroon wordt geschonden, noch de schijn wordt gewekt, dat de ministers zich zouden willen verschuilen achter een opvatting van een lid van het Koninklijk Huis. In het onderhavige geval is zulks duidelijk niet het geval. Vooreerst maakt een overweging van Prinses Beatrix of van de heer Von Amsberg geen deel uit van het geheim van de Kroon en voorts blijkt juist uit de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer overduidelijk, dat de Regering zich volledig verantwoordelijk acht voor de keuze van Amsterdam.

De ondergetekenden achten ook niet juist de opvatting van deze leden, dat het gaat hetzij om een staatszaak, hetzij om een aangelegenheid waarin de Koninklijke Familie volledige zeggenschap heeft. Zij hebben hiervoor in de paragraaf over de toestemmingswet, naar aanleiding van een opmerking van enige leden in het begin van die paragraaf aan het woord, reeds van een andere opvatting blijk gegeven. Een persoonlijke aangelegenheid van het Koninklijk Huis moge staatkundige aspecten hebben — aspecten waarvoor, zover en zolang die aanwezig zijn, de ministers uiteraard de volle verantwoordelijkheid dragen —, zo’n aangelegenheid blijft óók een persoonlijke aangelegenheid en wordt door die staatkundige aspecten niet in haar totaliteit een staatszaak. Intussen willen de ondergetekenden voor alle duidelijkheid nog eens herhalen, dat zij de volle verantwoordelijkheid dragen voor de keuze van Amsterdam als plaats waar het huwelijk zal worden voltrokken. Zij hebben zich geen moment aan die verantwoordelijkheid trachten te onttrekken.

De vermelding van de overweging door Prinses Beatrix en de heer Von Amsberg van de gevoelens die in Amsterdam met betrekking tot het huwelijk bestaan, had zin om te laten uitkomen, dat het jonge paar, dat straks het middelpunt van de huwelijksviering in Amsterdam zal zijn, zich zeer wel bewust is van de aanwezigheid van diegenen daar, voor wie het moeilijk is aan de feestviering deel te nemen. Evenals de Regering, hebben zij er behoefte aan te doen uitkomen, dat zij voor deze gevoelens begrip hebben en ze respecteren. Het Koninklijk Huis en het Nederlandse volk zijn er niet mee gebaat indien dergelijke mededelingen, ook in de Kamerstukken, niet zouden mogen worden gedaan.

De ondergetekenden herhalen, dat zij na zorgvuldige afweging van de argumenten pro en contra en daarbij overwegende de nadelen die aan een andere keuze zouden zijn verbonden, tot de slotsom zijn gekomen, dat de keuze van Amsterdam zowel in ons land als daarbuiten niet in de weg staat aan een huwelijksplechtigheid als waardevolle en nationale manifestatie. Met nadruk ontkennen zij, dat een eventueel prestigeverlies van het kabinet bepalend zou zijn geweest voor het handhaven van hun beslissing.

De vraag van enige leden, of er overleg heeft plaatsgevonden met het gemeentebestuur van 's-Gravenhage voordat werd besloten tot de aanwijzing van Amsterdam als plaats waar het huwelijk zou worden voltrokken, kan bevestigend worden beantwoord.

De mening van deze leden, dat door het niet aanwijzen van Den Haag een traditie wordt doorbroken is slechts ten dele juist. Toen de huwelijken van Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana in 's-Gravenhage werden voltrokken was de Koninklijke Familie daar woonachtig. In de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 3, linkerkolom) is reeds medegedeeld, dat de Regering van oordeel is, dat de huidige plaats van vestiging van het aanstaande bruidspaar niet geëigend is voor een passende viering van het huwelijk der vermoedelijke troonopvolger; de ondertrouw vindt wel daar plaats.

De opvatting van prof. mr. J. P. Hooykaas, als zou 's-Gravenhage als hoofdstad des lands dienen te worden beschouwd, delen de ondergetekenden niet. De juridische basis voor de erkenning van Amsterdam als hoofdstad moge omstreden zijn, aan de feitelijke erkenning daarvan bestaat in of buiten ons land geen twijfel.

In antwoord op de vraag van dezelfde leden, in welk stadium het overleg met het gemeentebestuur van Amsterdam is begonnen, delen de ondergetekenden mede, dat zodra de Regering in beginsel had besloten de huwelijksvoltrekking in de hoofdstad des lands te doen plaatsvinden, hierover inleidende besprekingen met de burgemeester van Amsterdam zijn gevoerd.

Zoals uit het bovenstaande blijkt verschillen de ondergetekenden met één der leden en enkele leden over de keuze van Amsterdam als plaats van het huwelijk. Zij menen, dat deze keuze moet worden gehandhaafd ondanks de respectabele gevoelens waarvan die enkele leden nog eens melding maakten.

Het naturalisatiewetsontwerp

De ondergetekenden namen er goede nota van, dat vele leden die eerder in het verslag verklaard hadden geen grond te zien tot het onthouden van hun steun aan de toestemming tot het aangaan van het voorgenomen huwelijk door Prinses Beatrix, het in verband daarmee vanzelfsprekend achten, dat het met die toestemming nauw verband houdende ontwerp tot naturalisatie van de heer Von Amsberg bij hen geen bezwaar kon ontmoeten.

Dat men zich van andere zijde daarbij aansloot werd met voldoening vernomen.

Anders dan de enkele leden die de naturalisatie van de heer Von Amsberg prematuur achtten, zijn de ondergetekenden van mening, dat de naturalisatie reeds voor het huwelijk dient plaats te vinden. Weliswaar geldt thans niet meer, zoals in het verleden, het argument, dat Prinses Beatrix door huwelijk met een vreemdeling het Nederlanderschap zou verliezen, doch dit doet niet af aan het nu evenzeer bestaande belang, dat de echtgenoot van de vermoedelijke troonopvolgster de Nederlandse nationaliteit bezit. De volledige opneming van de heer Von Amsberg in de Nederlandse samenleving en zijn optreden naar buiten als echtgenoot van de Kroonprinses worden hiermede gediend.

De door bovenbedoelde leden aangehaalde passage uit de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 3, linkerkolom) heeft betrekking op de nationaliteitsrechtelijke positie van de heer Von Amsberg na diens naturalisatie en op die van de eventueel uit het huwelijk geboren kinderen. Over de twee in dit verband gestelde vragen mogen de ondergetekenden opmerken, dat het inderdaad theoretisch mogelijk zou zijn ten aanzien van de kinderen bijzondere wettelijke voorzieningen te treffen, waardoor zij in ieder geval het Nederlanderschap zouden verkrijgen of behouden. Maar de toepassing van deze theoretische mogelijkheid zou alleen zin hebben als de Regering zich op hetzelfde uitgangspunt zou stellen als de hier aan het woord zijnde leden. Dat is niet het geval. Door de thans in het wetsontwerp voorgestelde voorzieningen wordt bereikt, dat in het gezin van de aanvang af en bij voortduring eenheid van nationaliteit zal bestaan. Dit achten de ondergetekenden van doorslaggevende betekenis.

De ondergetekenden vragen zich daarenboven hunnerzijds af, of de opvatting van deze enkele leden, dat de heer Von Amsberg na zijn huwelijk met Prinses Beatrix beter de Duitse nationaliteit voorlopig behoudt, niet leiden moet tot versterking van de door deze zelfde leden elders in het verslag geuite vrees, dat Nederland in sterkere mate dan tot dusver zou worden geïdentificeerd met de politiek van de Duitse Bondsrepubliek.

Verspreide opmerkingen

Enkele leden achtten het ontstellend, dat bij de Regering zo weinig besef bestaat van wat onder het volk leeft. Zij meenden voor de opvatting steun te vinden in een uittaling van de derde ondergetekende tijdens de openbare beraadslaging in de Tweede

Kamer over hoofdstuk VII der rijksbegroting 1966. Tevens lieten deze leden hierop de veronderstelling volgen, dat een eventueel slachtoffer van het optreden van de B.V.D. wel de wetenschap van een en ander zou erlangen, doch niet in de mogelijkheid zou verkeren zich hierover te beklagen.

Naar aanleiding hiervan willen de ondergetekenden nog een tweetal passages vermelden uit de interventie van de Minister van Binnenlandse Zaken, eveneens bij bovengenoemde gelegenheid uitgesproken:

„De Regering heeft begrip voor de zorg die men heeft inzake het behouden van een persoonlijke levenssfeer. Een veiligheidsdienst, die niet met zorgvuldigheid te werk gaat, zou schade aan onze democratische vrijheden kunnen toebrengen. Daarvoor behoeft in Nederland echter geen vrees te bestaan.

In het spanningsveld tussen de belangen van de gemeenschap en die van het individu heeft de B.V.D. getoond een veiligheidsdienst van een democratisch land te zijn.”.

Daarvoor had de Minister reeds opgemerkt:

„Een waarborg voor de Kamer — ik noemde het reeds — is de vaste Commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst. In die commissie kan vertrouwelijk over verschillende vraagstukken worden gesproken, daarin kunnen inlichtingen worden verstrekt. De burger kan zich tot die commissie wenden; voor de staatsburger, die zich belast of bedreigd gevoelt, bestaat de mogelijkheid dit te doen. De klacht wordt dan — ik heb dat meegemaakt — diepgaand onderzocht.”.

In antwoord op de overige in dit verband gestelde vragen, delen de ondergetekenden mede, dat de namen van hen, die de actie tegen het huwelijk ondersteunden, hen niet bekend zijn, voorzover zij niet in de pers zijn gepubliceerd. Het betrokken verzoekschrift is immers gericht tot de Staten-Generaal. De ondergetekenden zouden er ook niet over denken een dergelijke lijst aan de B.V.D. te geven.

De ondergetekenden willen dan ook gaarne verklaren, dat deelneming aan de handtekeningenactie geen punt van discussie zal vormen bij benoeming, bevordering, ontslag e.d. bij het Rijk. Aangenomen kan worden, dat de lagere overheden deze gedragslijn als juist zullen beoordelen en dienovereenkomstig zullen handelen.

De vragen, welke enkele leden aan het slot van het voorlopig verslag stellen, zijn — voor zover als terzake — grotendeels prematuur. De ondergetekenden stellen het echter op prijs te verklaren, dat voor het huwelijk uiteraard geen gasten zullen worden uitgenodigd, waartegen op grond van hun politieke verleden terecht bezwaren kunnen worden gemaakt.

's-Gravenhage, 1 december 1965.

*De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,*

J. CALS.

De Minister van Justitie,

SAMKALDEN.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

SMALLENBROEK.